

MAGDALENA CONSTANTINESCU SCHLESAC ȘI MESAJUL ROMANTIC ÎN POEZIE

Am recitat zilele acestea poeziile scriitoarei de origine română care locuiește la München alături de fiul său, talentatul magician și pianist Michael Schlesak. Poeta și fiul ei sunt sufletul cenaclului *Novalis Kreis für Literatur und Musik*, înființat în 1995 la München, cu merite excelente în legăturile literare româno-occidentale.

Domnia sa a avut bunătața a-mi trimite ultimele două volume de versuri editate: *Empatia Divină* (ediție bilingva) publicat împreună cu poetul hunedorean, Eugen Evu și numit astfel după titlul poemului cu același nume inclus în volum, cu contribuții de Robert Stauffer și Elisabeta Bogățan și *Himmelsschuld/ Vina Cerului*, volum tot bilingv, care cuprinde poeziile Magdalenei Constantinescu Schlesak și ale altor poeți prestigioși precum: Mariana Pandaru, Eugen Evu, Elisabeta Bogățan, Cassian Maria Spiridon, Ecaterina Constantinescu, Eugenia Bădilă Karp, Constantin Stancu, Ioan Dan Bălan (România), Alexandru Lungu, Reinhard-Ulrich Seidl, Crista Seidl, regretatul poet și filosof Robert Stauffer (care în funcția de Președinte al Scriitorilor din Bavaria, a sprijinit permanent Cenaclul Novalis Kreis für Literatur und Musik), Gabriela Melinescu (Suedia), Luiza Carol (Israel), Florica Madritsch-Marin (Austria), Mihaela Gagea (USA), Miron Kiropol (Franta), Mikiko Todo (Japonia).

Poeziile acestor două volume pot fi citite ca *dialoguri* dintre Magdalena Constantinescu-Schlesak și alți eminenti creatori de poezie prezenți în aceste pagini.

Poeta a ales *Empatia Divină* ca reprezentare a principiilor romantice ale Cenaclului *Novalis Kreis für Literatur und Musik* din München, închinat lui Friederich von Hardenberg/ Novalis, poetul „*idealismului magic*”, memorate în poezia cu același nume de Eugen Evu: „*Dumnezeu iubindu-ne/ reface punțile, luminează structura/ și empatia divină/ via iluminativă/ fie deschide poarta cea-naltă/ fie surâsul ogiva...*”

În *Lume* poeta de înclinație romantică, din filonul nativ al eposului sudic românesc, dunărean, (melos arhaic, expresie modernă semi-hermetică) – exprimă senzații nelămurite vis-à-vis de sensul existenței noastre transiente în această lume, senzitivul fiind acut resorbit chiar în expresie, plasticizant, greu de emoție și cumva incantatoriu, țintind efecte catharsice: „*Ascunsă în lume de lume/ când apa își urnește ursul/ albia infinitului întoarce/ axul ochilor mai sus/ decât boala frumoasă/ prin care trec zboruri/ prin care trec cu tine de mână/ Euridice îmi lasă rochia/ purelor aripi*”

Vis exprima senzația angoasantă după ceea ce ar fi putut să fie „*aduce pâinea iubirii-/ pașii tăi furișaji în Paris / prin ochiul animalului/ strălucitoare piele de ceară*”. Excepționale sunt astfel de tușe suprarealiste, dar cu nuclee sub-semantice arhaice, magice, nuanțat oracular. În urmă au rămas doar statui din ceară, fără suflet, într-un oraș muzeu unde individul

își pierde identitatea. Angoasa existențială mocnește sfâșietor din dialogurile ei cu alți scriitori contemporani, precum și o revoltă a sufletului acaparat, a spiritului înjosit în materialitate și rebeliune cyborgică, o lume care mutilează, alienează, distruge și alungă esențele, o lume a rupturii de divinitate.

Astfel de mesaje revin în dialogurile cu Robert Stauffer, Dieter Schlesak, Michael Schlesak, Gabriela Melinescu, Eugen Evu, Violeta Bercaru, apărute în reviste sau în cărțile sus-amintite.

Casa în China se citește ca o pagină dintr-un jurnal intim: tranziția spre nebuloasele neființei, abisalului, leagă iubirea de eternitate: „*în palmele noastre crește orezul/ eu mă spânzur/ – tu plângi ca un înger – /sub limbă gustul unei seri desfrunzite.*”

Enigmatic dezvăluie multiplele fațete pe care le poate căpăta gândul prin dimensiunile contemplației: „*transparent ca o libelulă/ timid ca un mac/...tremurător ca un plop de argint/ harnic ca o grebla/ visător ca o viola/ doarme gândul meu la pieptul tău*”.

Strâmta iubire este una cerebrală, împărțită în „*ochii noștri*”, comparați unor „*becuri arzătoare/ în ceață*”. *Floare înzăpezită* este sufletul îndrăgostit în „*mâna iernii prinsă într-un clește*”. Poeta împărtășește o iubire devorantă cu muza lunară: „*Amândouă am îmbătrânit/... tu îmi aurești oamenii/ eu mă închid în hăul tău/ și nimeni nu știe, nu știe!*” (*Acord cu luna*) și cu poetul ale cărui versuri rezonază explicit: „*în focul gloriei ard/ suspinele tale de bard*” (*Suspine*).

Elementele naturale sunt frecvent prezente în versurile poetei; ele devin „*cutie de rezonanță*”, amplificând melodic și tânguitor stările sufletești; vântul transportă o frunză care „*tresare*” (*Darul*), versurile sunt *Suspine* despre care poeta spune: „*Citesc citoriile înalte/ într-un extaz muribund*”.

Puterea credinței face sau încă reține suportabila realitatea. Nimic habotnic, doar sinceritatea de profunzime a spiritului: „*Pe câmpul cu ochi îngeresc/ își scrie virtutea în pripă/ mâncare de aur își toarnă/ lăsându-te vieții capcană.*” (*Synopsis*). Sunt versuri cu nuanță fastuos varlaamică, de psaltire veche, de murmur ancestral al inimii.

Drumul creației poetice devine „*sângerarea cu tălpile goale*” care „*devora frigul tălpilor sale*” (*Ogive*), iar poeta vulnerabilă suferă de melancolie în preumblarea sa prin labirintul destinat; în acest drum predestinat mama își plânge fiul.

„*Prefăcut în somn de casă/ pielea șarpele își lasă/ adăpost-ascuns de frică/ goliciunea își ridică/ rămânând în sfera rece/ prin pustul lumii trece*” (*Spleen*) într-o lume decăzând în ficțional, în care s-a distanțat și unde „*retras în scorbură bolnavul timp/ devora coaja propriului nimb*” (*Timp Modern*).

Ne petrecem prin lume mânâți de timp „*un corb stingher și orb*” (*Colind*), mereu influențați de comunicarea cu cei din jur: „*Scrisoarea ca o martiră/... o-mprăștie pe litere-n vânt/ seamănă*

semințe și cânt” (*Eliberarea*). Sufletul poetei a fost distrus de trecerea timpului: „Fără voie umblu în templul meu/...pătrunzi neobservat în mozaic -/ zeu neiertător la intrare/ în care inima templului moare” (*Templu*).

Poezia *Taina* este cea a misterului: „Ești tu perfectul grădinar/ lăsând floarea să cânte în țesătura apelor”.

Volumul *Himmelsschuld/ Vina Cerului* cuprinde un număr de poezii dedicate altor poeți: *Predestinat, Fratelui liric Eugen (Evu), Spiritul de la Miezuł Noptii, Casa (Gabrielei Melinescu), Rana Iernii (Alexandru Lungu), Tinerei Morți (memoriei lui Laurențiu Ulici)*.

Poeziile cele mai vibrante sunt inspirate de fiul poetei, talentatul magician și pianist, Michael Schlesak: „Ca un pește colorezi adâncul mării,/ liniștea își deschide paginile,/ alină durerea -/ fiecare minune transcende -/ umărul tău mai nesfârșit -/ în lumină.” (*Magicianul*).

Peștera Mare exprimă în ritmul versului popular românesc extazul în fața naturii divin create: „Stalactită, stalactită/ într-un pumn de nor topită/ peștera în cer oprită”.

Poeta este înlănțuită de constrângerile, obligațiile și restricțiile existenței în societatea omenească în contrast cu natura dezlănțuită, *Fără legi*: „Eu nu sunt liberă ca pasărea în zbor/ nici creanga nu-și cunoaște adierea/ ce pleacă iar la drum neînduplecată/ pe cerul sur stă soarele o pată -/ crepusculară forță fără vine”. Visurile au apus și spiritul este asemenea unei ființe fără vlagă „căzut din biciuri de ploaie/ firavul ei trup se îndoale/ pe un mormânt de crizanteme/ se-aude ramura cum geme -/ arbori îngropați pe jumătate/ rugile lor umbra prin moarte...” (*Nepăsare*).

Timp Nou marchează o ordine nouă în viața cotidiană – ne înconjurăm cu obiecte pentru a oblitera singurătatea: „Adormim

în pat de sticlă/ bibelouri captive în vitrină”, aflăm companie doar în rândurile unei cărți: „în cruce de vânt magnetizate/ viața și moartea cerșind într-o carte” (*Miezuł Cărții*), viața este plină de greutate, asemenea poleiului iarna: „călătorim pe coamă de zei/ tablou înghețat în cruntul polei” (*Polei*) și încărcată de *Contraste*, în care omul Modern „soarbe butoane fosforescente și oarbe”. Căutăm continuu *Taina* vieții, în strădania de a ne păstra identitatea, „Dacă ne-am transplanta” exilați de circumstanțe (*Înlocuire*), acolo unde „se topește durerea/ fără să roage/ din pierdutele clipe/ ochi de icoane” (*Libertate*), „să ne desprindem/ o, taci – ascultă piatra.” (*Ascultă piatra*).

Poezia este ca *ledera care sprijină zidul*, unde cuvântul devine „*aghiasma celor ce nu ne cunosc*” (*Mir*), iar poezii sunt *Zei Pământenii* care află *Scăpare* în profunzimea istoriei (*Castel Corvinian*). Falsul poet agonizează fără a emoționa: „Durerea cântă în flaut încet/ explozii de ramuri pe-un cer violet/ fior programat în inimi de fier/ în agonie născocirile pier” (*Artificial*).

În lumea globalizată în care trăim, în care viețile sunt direcționate de consumism și în care natura este decimată în fiecare clipă, se face simțit un nou tip de individ incult, nepăsător, indiferent și egoist. Acesta se arată în contrast cu individul super-educat care formează elitele științifice, politice și din lumea afacerilor, care viețuiește în izolare și privilegiu și care s-a distanțat, nerămânând în contact cu oamenii obișnuiți: „Pendula nopții bate abstract/ înfloresc celulele morbide/ în vapoare de sticla zeei de mâine/ se autodigeră în nemurire/ într-o plasmă fragilă un cosmos frumos/ decapitat își întoarce pielea pe dos -/ urlă-n amfore neo-omul fluid/ buimăcite plante ochii-și închid” (*Neo-omul*). **Magdalena Constantinescu-Schlesak**.

DOR STINS

Peste ușile moi, cu lacăt de zgomot
vin varii stăpâni să-nnopteze.
Femeile inspira timpul
în lemnul nepăsător –
tăcerea urcă-n gherghef,
fluturi enormi deschid ușile.
Femeile se retrag peste câmp
cu candelile-n umeri.

NUNTA

Nimic nu e trist pe lume.
Pe crengi mișcarea- de ieri
iar strada se încovoale
ca în jocul bătrân
nebulun rege
pe care doar în vis
l-am văzut.
O, regele meu,
rege de frig, de oboesală
nuntește-mă azi -
nimic nu e trist pe lume.

ÎN LUME

Ascunsă în lume de lume
când apa își urnește cursul
albia infinitului întoarce
axul ochilor mai sus
decât bolta frumoasă
prin care trec zboruri.
Doamne, cine mișcă noaptea
prin care trec cu tine de mână?
Euridice îmi lasă rochia
purelor aripi.

DE-O CLIPĂ

Se apropie cactușii timpului
tăcuți îngerându-ne.
Ne ridicăm din cuibare
potcovindu-ne teama
în culele lunii
înduplecate.
Mai avem numai o clipă
până-n cifrarea albastră
să ne iubim...

COPII ȘI COPACI

Zile cu picioare scurte
în care copiii
se înalță în praf
cu jucării zburătoare.
Casele stau fără pereți
în ziua târgului cu ultimul
soare.
E o plaja rotundă
de pomi fructiferi
ca o memorie în care plecăm
sărbătoriți și triști
cu copiii pe umăr...

LIBERTATE

Se acoperă ziua
de frig de cenzură
gerul vesel gădilă
așteptarea.
Lângă mănăstirea
ca o dungă de ceară
se topește durerea
fără să ceară
din pierdutele clipe
ochi de icoane

Comentariu și traduceri realizate de Mariana Zavati Gardner